

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ НА ВИПУСКНИЙ ІСПИТ МАГІСТРАМ VI КУРСУ

Навчальна дисципліна «Верховенство права»

1. Як співвідносяться між собою поняття «верховенство права» та «верховенство закону» в основних західних пізнавальних традиціях?
2. Обґрунтуйте, що верховенство права існує об'єктивно.
3. Розкрийте трансцендентальний та інтерсуб'єктивний характер верховенства права, його онтологічну укоріненість.
4. Розкрийте співвідношення верховенства права та прав людини.
5. Чи істинне судження, що загальнолюдські цінності виступають антропосоціокультурними кодами правових та юридичних конструкцій. Обґрунтуйте відповідь.
6. Обґрунтуйте, що верховенство права є ключовою загальнолюдською цінністю.
7. Поняття верховенства права: етатистська та антропосоціокультурна версії.
8. Світоглядні джерела доктрини та принципу верховенства права.
9. Українська світоглядна традиція як джерело доктрини та принципу верховенства права в Україні.
10. Розкрийте, чому ієрархічна вищість закону відносно підзаконних актів не є підставою для визнання «верховенства закону» конституційним принципом?
11. Згідні Ви чи ні із твердженням: «Підвалиною принципу верховенства закону в Україні є вимога верховенства Конституції держави як Основного закону» (Див.: Рабінович П.М. Верховенство закону) (Юридична енциклопедія: В 6-ти т. (Редкол.: Ю.С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. – К.: Укр. Енциклопедія 1998. – Т.1: А.-Г. – С.341). Обґрунтуйте відповідь.
12. Докажіть, сумісна чи ні ідея «верховенства закону» з природою Конституції України?
13. Згідні Ви чи ні, що конституційний принцип законності не є конституційним підґрунтям для доктрини «верховенства закону»? Обґрунтуйте відповідь.
14. Поясніть, які саме положення Конституції України складають конституційну основу доктрини і принципу верховенства права?
15. Чи закладено в Конституції України верховенство права як заперечення свавільної влади? Аргументуйте відповідь.
16. Обґрунтуйте, чи зберігає свою силу верховенство права під час воєнного стану за чинною Конституцією України?
17. Обґрунтуйте твердження, що Конституція України є не джерелом, а наслідком існування прав людини.
18. Доведіть підпорядкованість усіх приписів позитивного права, включно з позитивними приписами Конституції України, природнім правам людини.
19. Обґрунтуйте, якою є правова природа Конституції України.
20. Обґрунтуйте, відповідає чи ні класичній матриці конституції Конституція для Європи і як саме співвідноситься остання із доктриною верховенства права?
21. Покажіть, як тлумачить ЄСПЛ верховенство права у контексті європейського публічного порядку?

22. Обґрунтуйте, чому ЄСПЛ тлумачить гарантований доступ до суду як елемент верховенства права?
23. Обґрунтуйте, чому авторитет і безсторонність суду ЄСПЛ тлумачить як елемент верховенства права?
24. Покажіть, за допомогою яких саме аргументів ЄСПЛ тлумачить виконання рішення суду як елемент верховенства права?
25. Розкрийте, за допомогою яких саме аргументів ЄСПЛ тлумачить принцип законності як елемент верховенства права?
26. Обґрунтуйте, чому саме ЄСПЛ розглядає якість закону як вимогу верховенства права?
27. Покажіть, чому саме ЄСПЛ відносить вимогу судового контролю за втручанням виконавчої влади у право особи на свободу до одного із елементів верховенства права ?
28. Розкрийте, на підставі яких саме аргументів ЄСПЛ тлумачить свавілля як пряму антитезу верховенства права.
29. Чим саме ЄСПЛ обґрунтовує вимогу верховенства права у розслідуванні кримінальних злочинів? Наведіть аргументацію Суду.
30. Чому саме, згідно тлумачення ЄСПЛ, верховенство права є гарантією заборони катування. Обґрунтуйте.
31. Обґрунтуйте, чому саме ЄСПЛ тлумачить рівність усіх перед законом як елемент верховенства права?
32. Розкрийте, яка саме місія, згідно позиції ЄСПЛ, належить адміністративній юстиції в утвердженні верховенства права.
33. Розкрийте, яка саме роль відводиться, згідно позиції ЄСПЛ, свободі преси у здійсненні верховенства права?
34. Обґрунтуйте, чому саме ЄСПЛ відносить принцип юридичної визначеності до одного з істотних проявів верховенства права?
35. Доведіть, базуючись на рішеннях ЄСПЛ, що верховенство права є одним із основоположних принципів демократичного суспільства.
36. Розкрийте квінтесенцію короткого розуміння Венеціанською комісією верховенства права.
37. Розкрийте квінтесенцію розширеного розуміння Венеціанською комісією верховенства права.

Навчальна дисципліна «Європейські стандарти публічного права»

1. Поняття європейських стандартів публічного права.
2. Природа європейських стандартів публічного права.
3. Зміна парадигми праворозуміння у Європі в середині ХХ ст. та її вплив на розуміння публічного права.
4. Принцип «право людини на право» як антропосоціокультурний код людиноцентристської парадигми публічного права.
5. Ментальний державоцентризм як світоглядна передумова етатистської парадигми публічного права.
6. Давньоримський етатистський переворот як квінтесенція світоглядних

передумов появи європейської етатистської парадигми публічного права.

7. Принцип «право держави на право» як соціокультурний код етатистської парадигми публічного права.
8. Всезагальна декларація прав людини 1948 р. та європейська Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. як квінтесенція європейських стандартів публічного права.
9. Зумовленість основоположних європейських публічно-правових цінностей європейською культурою.
10. Верховенство права як європейська публічно-правова цінність.
11. Плюралістична демократія як європейська публічно-правова цінність.
12. Права людини як європейська публічно-правова цінність.
13. Європейські стандарти щодо громадянських і політичних прав.
14. Європейські стандарти конституційного права.
15. Європейські стандарти виборчого права.
16. Європейські стандарти права місцевого самоврядування.
17. Європейські стандарти адміністративного права.
18. Європейські стандарти кримінального права.
19. Європейські стандарти кримінального правосуддя.
20. Європейські стандарти цивільного правосуддя.
21. Європейські стандарти адміністративного правосуддя.
22. Європейські стандарти податкового права.
23. Європейські стандарти бюджетного права.
24. Європейські стандарти банківського права.
25. Європейські стандарти валютного права.
26. Європейські стандарти митного права.
27. Європейські стандарти публічних запозичень.
28. Втілення принципу прозорості в Угоді про асоціацію між Україною та Європейським Союзом як стандарту європейського міжнародного права.
29. Європейська Комісія «За демократію через право» (Венеціанська комісія) та утвердження європейських стандартів публічного права.
30. Європейські стандарти захисту персональних даних та доступу до інформації.

Навчальна дисципліна «Право Європейського суду з прав людини»

1. Юрисдикція Європейського суду з прав людини.
2. Підстави для звернення до Європейського суду з прав людини. Порядок звернення до Європейського суду з прав людини.
3. Порядок та особливості розгляду заяв у Комітетах та Палатах Європейського суду з прав людини.
4. Розгляд справи по суті та порядок винесення рішення ЄСПЛ.
5. Види рішень Європейського суду з прав людини.
6. Порядок виконання рішень Європейського суду з прав людини.
7. Поняття нелюдського поводження або покарання, згідно практики ЄСПЛ.

8. Поняття поведження або покарання, що принижує гідність людини, згідно практики ЄСПЛ.
9. Тлумачення поняття «приватне життя» у практиці ЄСПЛ.
10. Свобода вибору імені та прізвища, сексуальної орієнтації та поведінки, а також способу життя у концепції права ЄСПЛ.
11. «Житло» та «кореспонденція» в тлумаченні Європейського Суду з прав людини.
12. Вичерпання національних засобів правового захисту як умова звернення до міжнародних судових органів в концепції права ЄСПЛ.
13. Особливі обставини, які звільняють заявника від обов'язку вичерпати внутрішні засоби правового захисту у тлумаченні ЄСПЛ.
14. Вибір доступних засобів правового захисту у концепції права ЄСПЛ.
15. Порядок звернення рішення Європейського суду з прав людини до виконання в частині виплати відшкодування (на прикладі України).
16. Правовий статус Урядового уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини.
17. Відповідальність за невиконання чи неналежне виконання рішення Європейського суду з прав людини.
18. Принцип пропорційності та забезпечення рівноваги інтересів у тлумаченні права ЄСПЛ.
19. Принцип забезпечення правової визначеності (принцип дотримання прецеденту) у тлумаченні права ЄСПЛ.
20. Принцип автономного тлумачення у тлумаченні права ЄСПЛ.
21. Принцип забезпечення мінімальних гарантій прав і свобод людини у тлумаченні права ЄСПЛ.
22. Філологічне (граматичне, мовне) тлумачення як метод тлумачення права ЄСПЛ.
23. Історичне тлумачення як метод тлумачення права ЄСПЛ.
24. Цільове (телеологічне) тлумачення як метод тлумачення права ЄСПЛ.
25. Системне тлумачення як метод тлумачення права ЄСПЛ.
26. Функціональне тлумачення як метод тлумачення права ЄСПЛ.
27. Поняття принципу тлумачення права ЄСПЛ.
28. Поняття методу тлумачення права ЄСПЛ.
29. Поняття «розумного строку» розгляду справ у суді в рішеннях Європейського суду з прав людини.
30. Доктрина зворотної дії закону в практиці Європейського суду з прав людини.

Навчальна дисципліна «Європейські стандарти приватного права»

1. Поняття приватного права.
2. Джерела приватного права.
3. Значення римського приватного права.
4. Європейські системи приватного права.
5. Моністична та плюралістична концепції особистих немайнових прав.
6. Європейські стандарти особистісних немайнових прав фізичних осіб.

7. Принцип рівності та заборони дискримінації у трудовому праві Європейського Союзу.
8. Регламентація робочого часу та часу відпочинку в праві Європейського Союзу.
9. Правові стандарти охорони праці в Європейському Союзі.
10. Європейська соціальна хартія (переглянута).
11. Європейські стандарти захисту прав споживачів.
12. Європейські стандарти правового регулювання відносин власності.
13. Європейські стандарти конкурентного права.
14. Правове регулювання охорони здоров'я у контексті європейських стандартів.

Навчальна дисципліна «ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА»

1. Поняття європейських стандартів кримінального права
2. Система джерел кримінального права: європейські стандарти
3. Практика ЄСПЛ як джерело кримінального права: колізії національного законодавства
4. Принцип *nullum crimen sine lege*. Принцип *nullum poena sine lege*
5. Проблеми уніфікації міжнародного кримінального законодавства
6. Європейські стандарти захисту права на життя
7. Європейські стандарти захисту права на здоров'я особи
8. Сфера застосування та обов'язки держав за ст.2 Конвенції про захист прав і основоположних свобод
9. Європейські стандарти на свободу і особисту недоторканість
10. Сфера застосування ст. 5 Конвенції про захист прав і основоположних свобод.
11. Європейські стандарти кримінально-правового захисту прав на приватне і сімейне життя
12. Європейські стандарти кримінально-правового захисту прав власності
13. Міжнародні кримінальні трибунали *ad hoc*.
14. Римський Статут.
15. Поняття та правова природа європейських стандартів забезпечення прав людини у кримінальному процесі
16. Право на справедливий судовий розгляд
17. Правова регламентація та реалізація права на "розумні строки" кримінального провадження.
18. Заборона катування як умова справедливого судочинства
19. Нелюдське і таке, що принижує гідність поводження з засудженими.
20. Нелюдське і таке, що принижує гідність покарання